

HRVATSKO KATOLIČKO SVEUČILIŠTE

Medicinski fakultet

**Naputak o odgovornosti studenata studija *Medicina*
tijekom kliničke nastave
(turnusa)**

HRVATSKO
KATOLIČKO
SVEUČILIŠTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGABIA

Zagreb, 2024.

Ovim Naputkom određuju se opće smjernice o odgovornostima studenata prilikom sudjelovanja u kliničkoj nastavi na sveučilišnom integriranom prijediplomskom i diplomskom studiju *Medicina* pri Hrvatskom katoličkom sveučilištu.

Naputak se temelji na postojećim relevantnim aktima, a predložio ga je Odbor za nastavu i studente Medicinskog fakulteta Hrvatskog katoličkog sveučilišta, u sastavu:

1. doc. dr. sc. Elvira Lazić Mosler, predsjednica
2. izv. prof. dr. sc. Marija Ćurlin, zamjenica predsjednice
3. prof. dr. sc. Jasna Čerkez Habek, članica
4. izv. prof. dr. sc. Ana Tikvica Luetić, članica
5. doc. dr. sc. Lidija Fumić Dunkić, članica
6. doc. dr. sc. Čedna Tomasović Lončarić, članica
7. doc. dr. sc. Josipa Josipović, članica
8. doc. dr. sc. prim. Ivo Darko Gabrić, član
9. doc. dr. sc. Ivana Bičanić, članica

Naputak je usvojilo Fakultetsko vijeće Medicinskog fakulteta Hrvatskog katoličkog sveučilišta na XXXI. sjednici u akademskoj godini 2024./2025., održanoj dana 24. listopada 2024. godine.

Dnevna rutina

- Razgovarati s nastavnicima klinike/zdravstvene ustanove na kojoj se nalazite tijekom kliničke nastave o međusobnim očekivanjima i odgovornostima na početku turnusa.
- U odgovarajuću kliniku/zdravstvenu ustanovu, tj. radilište, a prema unaprijed pripremljenom rasporedu (Izvedbeni plan kolegija i raspored nastave) potrebno je doći u 8.00 sati.
- Pacijentima na klinici/zdravstvenoj ustanovi (ili pojedinom radilištu unutar same klinike) je potrebno provjeriti vitalne znakove, izmjeriti krvni tlak i tjelesnu temperaturu, kao i podatak o unosu i iznosu tekućine, odnosno tjelesnoj težini te isto zabilježiti u odgovarajuće medicinske liste pacijenata.
- Pregledati pacijente prije jutarnje vizite (voditi računa da na pojedinim klinikama/radilištima vizita nije točno u isto vrijeme kao na drugima) i biti spreman predstaviti najnovije informacije vezane uz njihovo stanje. To bi trebalo uključivati:
 - Subjektivno ažuriranje, s fokusom na simptomatologiju, koje uključuje sve važne medicinske simptome.
 - Kratak sažetak svih promjena uočenim tijekom njihovih pregleda: npr. "u pacijenta je i dalje prisutna desna hemipareza, iako se snaga u desnoj ruci danas donekle poboljšala."
- Sudjelovati u dnevnoj viziti, kao i na kliničkom konziliju neposredno nakon nje.
- Pratiti svakog pacijenta kojeg vam nastavnik na pojedinom turnusu kliničke nastave specifično dodijeli i to tijekom cjelokupnog trajanja turnusa ili do otpusta pacijenta iz bolnice.
- Također je moguće, a i potiče se, razgovarati sa svojim nastavnikom o drugim pacijentima.
- Napisati dnevnu bilješku o napretku za svakog pacijenta na Klinici (ili pojedinom radilištu unutar same Klinike). Bilješke moraju biti gotove do 13.00 svaki dan kliničke nastave i prikazane nastavniku, prilikom čega se s njim mogu prokomentirati detalji, a posebice područja koja vam nisu jasna.
- Prikupiti podatke o svojim pacijentima (laboratoriji, rezultati drugih pretraga i sl.), a dodatno prema uputama pojedinog nastavnika.
- Od svakog se studenta očekuje da u svakom trenutku zna povijest, trenutni fizički status, bilješke konzultiranih specijalista, laboratorijske i druge dijagnostičke nalaze za svoje pacijente.
- Preporuča se pregledati stručnu literaturu, odnosno pribaviti relevantne znanstvene i stručne članke koji se odnose na pacijenta kojeg pratite.
- Zatražite povratne informacije o svojoj izvedbi.
- Nastava završava nakon osam sati kliničkih vježbi, s time da nastavnik obavezno mora biti obaviješten o vašem odlasku s klinike.
- Na pojedinim klinikama su moguće dodatne upute, odnosno zadaće, o čemu će student biti obaviješten na vrijeme od nadležnih nastavnika.

Definicija uloge studenta medicine za vrijeme kliničkih nastave (vježbi)

Studenti za vrijeme kliničke nastave i boravka na pojedinim klinikama u nastavnim bazama imaju strukturiranu interakciju s pacijentima, s naglaskom na razumijevanju pacijentove perspektive bolesti i vježbanju specifičnih aspekata uzimanja anamneze, općih komunikacijskih vještina i vještina fizičkog pregleda. Ove se interakcije događaju u različitim periodima tijekom studija, uključujući kliničke vježbe prilikom kojih se susreću s hospitaliziranim pacijentima, kao i druge oblike kliničke nastave u kojima se nije u neposrednom kontaktu s pacijentom. Studenti se također upoznaju s okvirima izvješćivanja podataka o pacijentima. Ideja vodilja o kliničkom rasuđivanju, koja se proteže kroz kliničke vježbe i nastavu, uvodi studente u vještine tumačenja kliničkih podataka u kontekstu rasprava o slučajevima pacijenata.

Svi susreti s pacijentima tijekom kliničke nastave obavljaju se pod nadzorom nastavnika, uzevši kako studenti medicine nisu dio tima za kliničku skrb (i sukladno tome, niti im je dopušteno, niti se od njih očekuje preuzeti ulogu pružatelja skrbi).

Tijekom kliničke nastave i samog studija medicine, uloga studenata medicine se razvija do mjesta gdje su oni sastavni dio tima za brigu o pacijentima. Smjernice u nastavku daju pregled očekivanja, nadzora, prekretnica i zakona u vezi s njihovim sudjelovanjem u kliničkim aktivnostima.

Opće smjernice

Studenti medicine ne smiju biti uključeni niti u jedan dio medicinske skrbi drugih studenata medicine.

Određivanje odgovarajuće razine nadzora trebao bi u koordinaciji s nastavnicima na kolegiju odrediti voditelj kolegija, a treba se temeljiti na razini do tog trenutka svladanih vještina, znanja i sposobnosti studenata medicine.

Studentima nije dopušteno obavljanje postupaka bez izravnog nadzora nastavnika.

Studenti medicine ne smiju pružati medicinsku skrb bez nadzora nastavnika.

Pravila odijevanja i higijene za studente medicine u nastavnim bazama

Studenti medicine su predstavnici medicinske struke, stoga se od svih studenata medicine očekuje da zadrže sliku koja opravdava povjerenje i poštovanje svojih kolega i pacijenata. Očekuje se da će medicina, kao brižna profesija, poticati stav zabrinutosti za dobrobit pojedinih članova grupe i za ugled grupe u cjelini.

Studenti se trebaju odijevati kao profesionalni predstavnici Medicinskog fakulteta na način koji će omogućiti pacijentima, vršnjacima i kolegama, nastavnicima i cjelokupnom zdravstvenom osoblju da se osjećaju ugodno u njihovoj prisutnosti, te da im se oni čine pristupačnima. Korištenje izgleda kao načina privlačenja nepotrebne pozornosti nije prihvatljivo.

Odgovarajuća profesionalna odjeća ključna je za poboljšanje sigurnosti pacijenata u kliničkom okruženju. Odjeća i ponašanje trebali bi promicati pozitivan dojam za pojedinog studenta, određeni predmet koji se izvodi u nastavnoj bazi te za Medicinski fakultet. Naići ćete na varijacije u običajima i očekivanjima za odijevanje u različitim kliničkim okruženjima. Gost ste i morate se pridržavati kliničkog okruženja i bolničkih zahtjeva.

Bijele kute i odjeća, ili medicinska uniforma, moraju biti čisti, izglačani i u dobrom stanju. Osobna higijena je iznimno važna, a higijena studenta ne smije uzrokovati nelagodu pacijentima ili kolegama.

Identifikacija se mora nositi i biti vidljiva u svakom trenutku iznad struka. Dok nose bijelu kutu u kliničkom okruženju, od studenata medicine se očekuje da se u svakom trenutku verbalno identificiraju kao studenti i moraju preuzeti odgovornost da pojasne svoju ulogu pacijentima.

Neprihvatljiva odjeća rezultirat će razgovorom s voditeljem nastave, ili administracijom Fakulteta i Sveučilišta, koji će se pozabaviti tim pitanjem sa studentom. Fakultet ili uprava u kliničkom okruženju zadržavaju ovlast odbiti studentu pristup iskustvu učenja na temelju neprikladne odjeće. Ponovljeni slučajevi neprikladnog odijevanja mogu biti osnova za istrage profesionalnosti.

Povratne informacije o Vašoj higijeni i odjeći dobit ćete od pacijenata, nastavnika, Fakulteta, trenera i vršnjaka u slučaju kada vaš izgled ne ispunjava očekivanja za profesionalno i kliničko okruženje.

Nokte treba održavati uredno rezanima i njegovanima. Umjetni i dugi nokti nisu dozvoljeni.

Od nakita su isključivo dozvoljene diskretne naušnice koje ne vise, te diskretna ogrlica. Tijekom boravka u kliničkim radilištima ruke moraju biti slobodne do ručnog zgloba (bez prstena, narukvica i ručnih satova). Obavezno je skinuti piercinge i odjećom pokriti tetovaže.

Kosu treba održavati urednom i nositi je tako da za vrijeme rada nije potrebno njeno doticanje, te da se onemogućuje njeno ispadanje u području rada. Duga kosa treba biti uredno povezana da ne ometa obavljanje posla. Brada kod muškaraca treba biti redovito brijana ili uredno održavana.

Diskretna šminka je dozvoljena, a za osobnu higijenu preporuča se korištenje proizvoda za tijelo blagih mirisa.

Konзумiranje hrane, pića i žvakaćih guma je zabranjeno u svim radnim prostorijama nastavnih baza. Konзумiranje hrane i pića dozvoljeno je u čajnoj kuhinji, sobama za presvlačenje i odmor.

Pušenje je zabranjeno sukladno Zakonu u svim prostorijama nastavnih baza.

Ako imate pitanja o određenim odjevnim predmetima ili priboru, obratite se Voditelju godišta ili Prodekanici za nastavu i studente.

Dužnost povjerljivosti

Povjerljivost je ključna za razvoj povjerenja između liječnika i pacijenata. Pacijenti moraju moći očekivati da se informacije o njihovom zdravlju čuvaju u tajnosti, osim ako ne postoji uvjerljiv razlog da to ne bi trebalo biti.

Da biste razvili kliničke vještine tijekom podučavanja, u nekom ćete trenutku morati imati pristup povjerljivim informacijama o pacijentima. Važno je prepoznati da se dužnost povjerljivosti odnosi i na studente medicine.

U slučaju kada tijekom kliničke nastave dobivate pristup povjerljivim informacijama, i na studente medicine se primjenjuje dužnost povjerljivosti. Obavezni ste voditi računa o tajnosti svih dobivenih informacija o pacijentima i njihovoj medicinskoj dokumentaciji koja Vam je dana na povjerenje.